

UMEÅ UNIVERSITET

ANVISNINGAR FÖR BUDGET ÅR 2022 INKL. EKONOMISK PLAN 2023–2024

Typ av dokument:	<i>Instruktion</i>
Datum:	<i>2021-02-19</i>
Dnr:	<i>Dnr: FS 1.3.2-2611-20</i>
Beslutad av:	<i>Universitetsstyrelsen</i>
Giltighetstid:	<i>2021-02-20–2021-12-31</i>
Område:	<i>Styrning, planering och resurstilldelning</i>
Ansvarig förvaltningsenhet:	<i>Planeringsenheten</i>
Ersätter dokument:	<i>Anvisningar för budget år 2020 inkl. ekonomisk plan 2021-2022/ FS 1.3.2-221-20/2020-02-20</i>

Innehållsförteckning

1.	Beskrivning.....	2
2.	Bakgrund	2
2.1	Tidplan	3
3.	Budgetförutsättningar	4
3.1.	Inledning	4
3.2.	Ekonomiskt resultat och myndighetskapital.....	4
3.3.	Ökad långsiktighet.....	4
3.4.	Universitetsövergripande budgetförutsättningar inför år 2022	5
3.4.1.	Budgetjusteringar utifrån budgetproposition för 2022	6
3.4.2.	Pris- och löneomräkning.....	6
3.4.3.	Lönerevision.....	6
3.4.4.	Lönekostnadspåslag.....	6
3.4.5.	Internhyra.....	6
3.4.6.	Lokalvård	7
3.4.7.	Universitetsgemensamma kostnader.....	7
3.5.	Budgetförutsättningar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	7
3.6.	Budgetförutsättningar för forskning och utbildning på forskarnivå.....	8
3.7.	Budgetförutsättningar för universitetsgemensamma funktioner	9
3.7.1	Underlag till budget från universitetsgemensamma funktioner.....	9
	Bilaga 1. Länkhänvisning	10
	Bilaga 2. Tidplan för uttag av bakgrundsdata till budget år 2022	11
	Bilaga 3. Mall för underlag till budget	12

UMEÅ UNIVERSITET

1. Beskrivning

Följande dokument syftar huvudsakligen till att sammanställa gemensamma riktlinjer och förutsättningar samt övergripande tidplan för budgetarbetet inför år 2022.

Dokumentet består av två huvuddelar. Den första delen beskriver övergripande budgetförutsättningar respektive specifika budgetförutsättningar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskning och utbildning på forskarnivå, samt universitetsgemensamma funktioner. Här ingår även Umeå universitets övergripande tidplan för budgetprocessen inför 2022. Den andra delen består av bilagor, där bland annat stöd för inlämning av underlag till budget ingår.

Föreliggande dokument avser främst anvisningar för det årliga budgetarbetet. I syfte att ge verksamheten ökad långsiktighet omfattar anvisningar för verksamhetsplanering numera treårsperioder. Universitetsstyrelsens senaste beslut för detta avser perioden 2020–2022 (se länkhänvisning i bilaga 1, punkt 4).

Anvisningarna för budget år 2022 riktar sig i huvudsak till fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsbibliotek och Universitetsförvaltning.

2. Bakgrund

Som grund för budgetarbetet och som utgångspunkt för verksamhetsplanering på alla nivåer vid Umeå universitet, ligger Umeå universitets visionsdokument *Vision för Umeå universitet 2022* (se länkhänvisning i bilaga 1, punkt 1-2). Universitetsstyrelsen fastställde visionsdokumentet den 3 april 2019 och därmed också basen för en långsiktig verksamhetsplanering vid universitetet omfattande treårscykler, där inriktningen är att arbeta med tillitsbaserad styrning.

I juni 2021 fastställer universitetsstyrelsen budget för år 2022 inklusive ekonomisk plan för perioden 2023–2024, vilket är innan regeringen presenterar budgetpropositionen för år 2022. Flera osäkerheter finns därmed i förutsättningarna för budgetarbetet. Universitetsstyrelsen föreslås därför i samband med styrelsemötet i juni 2021 ge rektor delegation att fatta eventuellt tilläggsbeslut om budget utifrån budgetproposition.

I universitetsstyrelsens beslut ingår budgetramar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå år 2022, samt fördelning av dessa till fakulteter och Lärarhögskolan (inkl. preliminära budgetramar för år 2023–2024). I beslutet ingår även budgetramar avseende forskningsinfrastruktur och universitetsgemensamma forskningssatsningar. Universitetsstyrelsen fastställer även budgetram för universitetsgemensamma funktioner och fördelning av denna till Universitetsförvaltningen, Universitetsbiblioteket och Övrigt universitetsgemensamt (inkl. Internrevisionen). Fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsbibliotek och Universitetsförvaltning ska i sin tur upprätta och fastställa budget för år 2022 inkl. ekonomiska planeringsförutsättningar för perioden 2023–2024, vilka ska anges i ett särskilt avsnitt i det budgetdokument som fakulteterna/motsvarande fastställer inför år 2022.

I föreliggande instruktion har samtliga perspektiv integrerats, d.v.s. arbetsmiljö-, student-, samverkans-, internationaliserings-, tillgänglighets- och hållbarhetsperspektivet. Instruktionen bedöms inte få några konsekvenser för jämställdheten vid Umeå universitet. Enligt regeringsbrevet för 2021 har Umeå universitet bland annat ett uppdrag från regeringen att beakta jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel.

UMEÅ UNIVERSITET

2.1 Tidplan

Nedan visas några viktiga tidpunkter från tidplanen för arbetet med universitetets övergripande budgetprocess.

<u>Datum</u>	<u>Delar av innehåll i tidplan</u>
1 dec 2020*	Avstämning i universitetsledningen inför budget år 2022.
3 dec 2020*	Ledningsråd inför budget år 2022.
19 feb*	Universitetsstyrelsen fastställer anvisningar för budget år 2022 till fakulteter och andra berörda enheter samt budgetunderlag 2022-2024.
15 mars	Universitetsgemensamma funktioner inkommer med underlag till budget inför år 2022 enligt bilaga 3.
18 mars	Ledningsråd om budget år 2022, inkl. IT-investeringar. Universitetsbiblioteket, Universitetsförvaltningen och Övrigt universitetsgemensamt presenterar sina mest prioriterade budgetäskanden.
30 mars	Rektor fastställer modell för fördelning av gemensamma kostnader 2022.
15 april	Ledningsråd om budget år 2022.
20 maj	Universitetsstyrelsens budgetkommitté behandlar förslag till budget år 2022 inklusive ekonomisk plan för perioden 2023-2024.
9 juni	Universitetsstyrelsen fastställer budgetramar till fakulteter, Lärarhögskolan och universitetsgemensamma funktioner för år 2022 inklusive preliminära ramar för perioden 2023-2024.
22 juni	Rektors detaljbudget för 2022 fastställs samt procentsats alternativt fasta belopp för fördelning av universitetsgemensamma kostnader.
Sept	Beslut fattas gällande universitetsgemensam finansiering av forskningsinfrastruktur. Samtliga interna priser är beslutade inför nästkommande år.
22 sept	Universitetsstyrelsens budgetkommitté behandlar budgetproposition.
30 sept	Ledningsråd om budgetproposition.
5 okt	Rektor fastställer ev. justering av budget 2022 utifrån budgetproposition.
6 okt	Universitetsstyrelsen informeras om budgetproposition och rektors justeringsbeslut.
29 okt	Fakultetsnämnder, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltning och Universitetsbibliotek fastställer budget för år 2022, inklusive ekonomiska planeringsförutsättningar för år 2023-2024. Fakultetsnämnder och universitetsdirektör fastställer procentsats alternativt fasta belopp för fördelning av fakultetsgemensamma/förvaltningsgemensamma kostnader. Rapportering sker till planering@umu.se .
Nov-dec	Dialoger utifrån fakulteternas, Lärarhögskolans, Universitetsförvaltningens och Universitetsbibliotekets arbete med budget inför år 2022, m.m.
16 dec	Sista dag för institutioner/motsv. att fastställa budget för år 2022. Rapportering sker enligt den egna fakultetens/motsv. anvisningar.

*Aktiviteter som inträffar före det att anvisningarna (instruktionen) träder i kraft.

3. Budgetförutsättningar

3.1. Inledning

Umeå universitets visionsdokument *Vision för Umeå universitet* utgör basen för en långsiktig verksamhetsplanering vid universitetet. De planeringsförutsättningar som universitetsstyrelsen fastställde i februari 2019 avsåg därför planeringsanvisningar för en treårscykel omfattande perioden 2020–2022. Föreliggande dokument avser främst anvisningar för det årliga budgetarbetet. För mer övergripande planeringsförutsättningar såsom exempelvis Umeå universitets övergripande uppdrag, m.m. hänvisas till *Anvisningar för verksamhetsplanering 2020-2022 och budget år 2020* samt *Reviderade anvisningar för verksamhetsplanering 2020-2022* (se länkhänvisning i bilaga 1, punkt 4-5).

3.2. Ekonomiskt resultat och myndighetskapital

Umeå universitet ska i så hög grad som möjligt årligen nyttja tillgängliga resurser till att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet. Med detta och det växande myndighetskapitalet som bakgrund har rektor beslutat om att vidta ekonomiska åtgärder i form av ett indrag av årligt positivt resultat i de fall myndighetskapitalet på fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltning och Universitetsbibliotek överstiger en viss nivå. Denna modell har tillämpats från och med utfallet av 2019 års resultat, men har på grund av rådande situation med pandemin, pausats år 2020. Planen är att återuppta indrag av årligt positivt resultat fr.o.m. 2021 års resultat. Planerade satsningar finansierade av indraget myndighetskapital förväntas fortlöpa 2021–2024.

Umeå universitet har som mål att det samlade myndighetskapitalet ska ligga inom ett visst procentintervall av årets kostnader. Universitetsstyrelsen har fastställt att målet för universitetets myndighetskapital varje år under perioden 2015–2020 ska ligga i intervallet 9–15 procent av årets kostnader. Med anledning av pandemin har denna nivå förlängts att gälla även perioden 2021–2022 i syfte att anpassas till Umeå universitets treåriga verksamhetsplaneringsperiod.

Fortsatt gäller att det är mycket viktigt att tillgängliga resurser årligen nyttjas i syfte att bedriva utbildning och forskning av hög kvalitet. Inför 2023 kommer nivån att ses över i syfte att anpassa procentintervallet till perioden 2023–2025.

3.3. Ökad långsiktighet

Viktiga ledord i arbetet med verksamhetsplanering är *långsiktighet, tillit* och *transparens*, d.v.s. utifrån dokumentet *Vision för Umeå universitet*. Inför budget 2022 har därför både tidplan för budgetprocessen och för prioriteringar av IT-behov tidigarelagts och förbättrats jämfört med tidigare år. Även processen för forskningsinfrastrukturer kommer att tidigareläggas och samordnas i syfte att ge ökad långsiktighet och förutsägbarhet. Där det är möjligt bör fleråriga finansieringsbeslut tas.

För år 2022–2024 föreslås stabila resursfördelningsmodeller i syfte att ge ökad förutsägbarhet och långsiktighet. Utgångspunkten är därför att inte införa några stora förändringar av resursfördelningsystem inför år 2022. Läs mer under avsnitt 3.5 *Budgetförutsättningar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå* samt avsnitt 3.6 *Budgetförutsättningar för forskning och utbildning på forskarnivå*.

UMEÅ UNIVERSITET

I Umeå universitets budgetdokument anges budgetramar för kommande år samt även preliminära ramar för ytterligare två år. Fakultetsnämnder, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltning och Universitetsbibliotek inkluderar ekonomiska planeringsförutsättningar för perioden 2023–2024 i sina budgetdokument.

Ytterligare åtgärder som har vidtagits i syfte att ge verksamheten ökad långsiktighet är den övergång till treårsavräkning för anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå som infördes från och med budgetåret 2020. Avräkning vart tredje år gäller även mellan universitetsgemensam nivå och fakultet/Lärarhögskolan.

3.4. Universitetsövergripande budgetförutsättningar inför år 2022

Verksamhetsplanering för de kommande åren ska utgå ifrån Umeå universitets vision och värdegrund, samt verksamhetsplan för perioden 2020–2022. Resursfördelningsmodeller ska bidra till att främja hög målluppfyllelse. En viktig förutsättning för verksamhetsplanering och budget är vad som hittills är känt om de resurser som Umeå universitet disponerar samt prognostiserade kostnadsförändringar under kommande år. Uppgifter som anges under punkt 3.4.1–3.4.6 är bedömningar som innehåller osäkerheter.

Den pågående pandemin har lett till att regeringen har presenterat en rad olika åtgärder i syfte att begränsa smittspridningen och samtidigt bygga upp ett samhälle som är starkare och mer hållbart än innan krisen. För att mildra de ekonomiska konsekvenserna av virusutbrottet har regeringen överlämnat tolv extra ändringsbudgetar till riksdagen i år, varav Umeå universitet har erhållit 27,5 miljoner kronor för 2020. Flertalet utbildningssatsningar fortsätter år 2021. Enligt budgetpropositionen som presenterades i september 2020 tilldelas Umeå universitet 79,1 miljoner kronor för utbildningssatsningar år 2021. Dessa tillkommande medel var svåra att förutsäga inför budgetprocessen för 2021 och visar den osäkerhet som finns även när det gäller kommande budgetramar från regeringen.

Det finns också oklarheter kring hur angivna förslag i Styr- och resursutredningens (Strut) kommer att hanteras. Baserat på information från handläggare på utbildningsdepartementet pågår ett arbete med att sammanfoga gammal styrning med ny som volymmål för examina exempelvis. Det är dock tveksamt om forandet av nya resultatmål kommer att påverka resursfördelningen i linje med förslag presenterade i Strut.

Av regeringens proposition 2020/21:60 *Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige* framgår att lärosätena tilldelas 720 miljoner kronor år 2021 (2022: 870 mnkr, 2023: 890 mnkr, 2024: 900 mnkr), men fördelningen mellan lärosätena framgår inte av propositionen. Sannolikt blir detta klar under april månad. Av engångsfördelningen på totalt 500 miljoner kronor har Umeå universitet tilldelats 17 miljoner kronor. Utgångspunkten vid fördelning av medel har varit att fördela utifrån hur mycket privat extern finansiering som lärosätena har men med justering för lärosätenas myndighetskaper på forskningssidan för att ta hänsyn till hur "sårbara" lärosätena är vid utebliven finansiering.

Nivåer för avsnitten 3.4.1–3.4.6 kommer att fastställas i den budget som fastställs av universitetsstyrelsen i juni 2021.

I avsnitten 3.5–3.7 anges budgetförutsättningar för år 2022 för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskning och utbildning på forskarnivå, samt universitetsgemensamma funktioner.

UMEÅ UNIVERSITET

För närmare information om beslutad budgetram för år 2021, samt preliminära budgetramar för år 2022–2023 (inklusive rektors tilläggsbeslut om budgetjusteringar utifrån budgetpropositionen) hänvisas till publicerade budgetdokument, se länkhänvisning i bilaga 1, punkt 6.

Beslut om fördelning av tillkommande medel med anledning av den forskningspolitiska propositionen kommer att tas så snart den totala lärosätesfördelningen blir känd.

Observera att de preliminära ramar som anges för år 2022–2023 kommer att justeras, bland annat utifrån eventuella justeringar av indexnivå för pris- och löneomräkning.

3.4.1. Budgetjusteringar utifrån budgetproposition för 2022

Budgetpropositionen för år 2022 presenteras efter universitetsstyrelsens beslut om budget för år 2022. Rektor fattar tilläggsbeslut om eventuella budgetjusteringar i oktober 2021. Liksom för budgetåret 2021 kommer fastställda kostnadsfördelningar (enligt rektors detaljbudget 2022) inte att förändras utifrån tilläggsbeslut, utan kvarstå oförändrade.

3.4.2. Pris- och löneomräkning

Pris- och löneomräkningsprocent för år 2022 är ännu okänd. Informationen från utbildningsdepartementet är att den ännu inte finns tillgänglig utan kommer att presenteras genom den ekonomiska vårpropositionen som regeringen lämnar senast den 15 april. Fastställd nivå för år 2021 är 1,72 procent (2020: 1,91 procent). Den slutliga pris- och löneomräkningen för år 2022 framgår i budgetpropositionen som presenteras i september 2021 då även preliminär nivå för år 2023 anges.

3.4.3. Lönerrevision

I lokala löneavtal tecknat med Saco-S, OFR/S och Seko för perioden 2020-10-01–2023-09-30, regleras löneökningar med 1,9 procent per 1 oktober 2020, lägst 2,2 procent per 1 juni 2021 och sifferlöst per 1 oktober 2022.

3.4.4. Lönekostnadspåslag

Lönekostnadspåslaget (LKP) år 2021 är 52,72 procent, vilket är en nivåökning från år 2020 mot bakgrund av ökade pensionsavgifter till Statens Pensionsverk (SPV). Ökningen av pensionsavgifter beror främst på att lön överstigande 7,5 inkomstbasbelopp (2020: 66 800 kr) har en betydligt högre procentsats på pensionsnivån. Både år 2019 och år 2020 har Umeå universitets pensionsavgifter ökat till följd av detta och prognosen inför 2021–2022 är att kostnaderna kommer att fortsätta öka kraftigt. För att ligga i balans mellan premiekostnad och nivå på lönekostnadspåslag skulle nivån inför år 2021 att behöva höjas avsevärt. Bedömningen är att nivån kommer att behöva höjas med minst 2,0 procentenheter år 2022. Den ökningen är dock inte tillräcklig för att nå balans mellan premiekostnad och lönekostnadspåslag 2022. Inför år 2023 kommer sannolikt nivån att höjas ytterligare.

3.4.5. Internhyra

Det finns ett högt inflöde av lokalförändringsprojekt från universitetets verksamheter och alla projekt kommer inte att kunna finansieras inom de närmaste åren. Av den fördjupade lokalförsörjningsplan för perioden 2020–2023 som universitetsstyrelsen fastställde i december 2019, framgår en sammanfattning över de stora lokalprojekt inom universitetet som ska prioriteras/utredas under planens giltighetstid. Angivna förutsättningar i planen gäller fram till år 2023. Av planen framgår även att internhyran tillåts öka med maximalt 3,5 procent årligen.

UMEÅ UNIVERSITET

Inför år 2022 är målet att hålla nere ökningarna av internhyran. Bedömningen är att internhyran år 2022 blir maximalt 3 755 kronor/kvm verksamhetsyta och år. Det innebär internhyresökningar motsvarande maximalt 127 kronor/kvm (+3,5 procent) jämfört med år 2021. Preliminärt ökar internhyran med maximalt +3,5 procent år 2023. Översyn pågår och höjningen kan bli lägre än maximal nivå.

3.4.6. Lokalvård

Gällande priset för lokalvård år 2022 är bedömningen osäker men mot bakgrund av den prismodell som tillämpas för lokalvård kan nivån komma att höjas något. Nivån för år 2021 är 341,8 kronor/kvm.

3.4.7. Universitetsgemensamma kostnader

Umeå universitets modell för fördelning av gemensamma kostnader har funnits sedan år 2010. Utifrån önskemål från fakulteterna pågår en översyn av nuvarande modell i syfte att undersöka om det finns alternativa fördelningsmodeller för gemensamma kostnader som leder till att fördelningen blir mer *tydlig, transparent* och *förutsägbar* för samtliga organisatoriska nivåer. I dagsläget fördelas universitetsgemensamma kostnader utifrån en modell med fasta belopp baserade på en historisk kostnadsbas. En alternativ fördelningsmodell som föreslås inför år 2022 är att istället fördela de universitetsgemensamma kostnaderna via en fast procentsats. Föreslagen förändring kommer att remissbehandlas för att därefter beslutas av rektor i mars 2021. En eventuell förändrad fördelningsmodell kommer att implementeras i samråd med fakulteter, Lärarhögskolan, Ekonomienheten, m.fl., för att därefter gälla fr.o.m. år 2022.

3.5. Budgetförutsättningar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Enligt regleringsbrevet för år 2021 är anslaget till utbildning på grundnivå och avancerad nivå 1 603 miljoner kronor, varav takbeloppet uppgår till 1 575 miljoner kronor och särskilda medel till 28 miljoner kronor.

Umeå universitet underskred takbeloppet år 2020 med 17,7 miljoner kronor (1,2 procent i förhållande till takbelopp) vilket innebär att den överproduktion som universitetet får spara till kommande budgetår, för att de år universitetet underskrider takbeloppet berättiga till ersättning, därmed har minskat till 26,8 miljoner kronor. Inför år 2022 är det fortsatt viktigt att försöka anpassa utbildningsvolymen till takbeloppet.

Under 2020 har regeringen bedömt att det på grund av den rådande pandemin kommer att finnas ett ökat behov av utbildning och flera satsningar inom utbildningsområdet har därför presenterats under året. I den senaste budgetpropositionen anges att satsningarna på bristyrkesutbildningar och fler studenter på yrkeslärarutbildningen får permanent effekt. Satsningarna på livslångt lärande respektive korta kurser har sitt slutår 2021, medan medel för behörighetsgivande utbildning (basår), distansundervisning och utbildning på avancerad nivå ges även för 2022. Utbyggnaden av läkarutbildningar pågår fram t.o.m. år 2023. Satsningen på fler studenter på kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) och vidareutbildning av obehöriga lärare (VAL) har sitt slutår 2024 då regeringens förstärkning upphör. Antagning till utbildningarna kan dock göras fram till och med juni 2026. För att underlätta ytterligare för lärosätena att kunna möta den ökade efterfrågan på utbildning satsar regeringen även på en bred utbyggnad under åren 2021–2025.

Utöver detta anges att utbyggnaderna av de samhällsviktiga utbildningarna (förskolläro- och lärarutbildningar, ingenjörsutbildningar, samhällsbyggnadsutbildningar, samt läkarutbildningar) genomförs enligt plan.

UMEÅ UNIVERSITET

Inför fördelningen till fakulteter och Lärarhögskolan avseende regeringens senaste satsningar inom utbildningsområdet år 2022, kommer en översyn att genomföras, där dialog mellan universitetsledning och ledning för fakulteter och Lärarhögskolan kommer att ingå, liksom analys av utfall och prognoser.

En översyn kommer också att genomföras inför resursfördelning avseende decentraliserad utbildning.

Regeringens förslag till fördelning av medel år 2022 kommer att lämnas i budgetpropositionen som presenteras hösten 2021.

3.6. Budgetförutsättningar för forskning och utbildning på forskarnivå

Enligt regleringsbrevet för år 2021 är anslaget till forskning och utbildning på forskarnivå 1 199 miljoner kronor, varav medel för strategiska forskningsområden ingår med 66 miljoner kronor. Förslag till fördelning av medel år 2022 kommer att lämnas i budgetpropositionen som regeringen presenterar hösten 2021.

Osäkerheten är betydande kring hur stort tillskott Umeå universitet kommer att erhålla av totalt avsatta medel för forskning och utbildning på forskarnivå år 2022. Forsknings- och innovationspolitiska propositionen som överlämnades till riksdagen den 17 december 2020 innehåller satsningar som under fyra år omfattar totalt 3,75 miljarder kronor 2024, varav 900 miljoner kronor avser ökat basanslag till lärosätena. För år 2022 uppgår totalbeloppet till 3 162 miljoner kronor, varav ökningen av basanslag uppgår till 870 miljoner kronor. Därutöver sker en tillfällig förstärkning med ytterligare 500 miljoner kronor år 2021.

Höjningen av forskningsanslagen anges i propositionen syfta till att lärosätena ska få långsiktiga förutsättningar, ha möjligheter att välja forskningsområden och göra egna strategiska prioriteringar samt ta ansvar för hög kvalitet genom bland annat profilering mot lärosätenas styrkeområden, liksom för forskningsinfrastruktur, samverkan, forskarutbildning, forskningsanknytning i utbildningen, jämställdhet, trygga villkor och tydliga karriärvägar för forskare samt för att framgångsrikt kunna delta i och medfinansiera EU-projekt.

Den tillfälliga satsningen under 2021 motiveras med att minskad finansiering från näringsliv och privata stiftelser drabbar forskare tidigt i karriären, att fler förväntas söka sig till studier på forskarnivå, och att alltför FoU-intensiva företag kan förväntas friställa personal vars kompetens kan tillvaratas t.ex. genom anställning inom högskolan.

Inom Umeå universitet föreslås att tillkommande medel för perioden 2022–2024 fördelas enligt en fast modell där den del som fördelas till universitetsgemensam nivå respektive till fakulteter/Lärarhögskolan anges i specificerade belopp för respektive år. Detta i syfte att ge ökad förutsägbarhet och långsiktighet. Medel till fakulteter/Lärarhögskolan fördelas med principen 50 procent utifrån befintlig budgetram för respektive fakultet/Lärarhögskolan och 50 procent utifrån statens modell (vetenskaplig produktion och externa medel).

I forskningspropositionen anges principer för resursfördelningen, som innebär vissa förändringar redan från 2021 och större förändringar från 2023, då regeringen bedömer att en del av forskningsanslagen till lärosätena fortsatt bör baseras på en kvalitetsbedömning. Från 2023 aviseras om en ny modell, som forskningsfinansiärerna ska få i uppdrag att utveckla i samråd med lärosätena. Målsättningen med den nya modellen är att premiera hög kvalitet i forskning men också att i ökad utsträckning premiera strategisk profilering och prioritering. Regeringen bedömer att minst 500 miljoner kronor bör fördelas i den nya modellen 2023 och

UMEÅ UNIVERSITET

2024, och på sikt mer. Eftersom huvuddelen av tillskottet till basanslagen kommer 2021 och 2022 anger regeringen att en viss omfördelning av redan tilldelade medel kan behöva göras 2022 och 2023.

Under 2021–2022 kommer troligen mer medel att behöva avsättas till forskningsinfrastruktur och andra angelägna och universitetsövergripande insatser, detta gäller både från universitetsgemensam nivå och från fakultetsnivå. Processen kring forskningsinfrastruktur kommer att försöka tidigareläggas samt i större utsträckning samordnas mellan fakulteter och mellan institutioner, fakulteter och universitetsgemensam nivå. Målsättningen är att fatta flerårsbeslut där så är möjligt.

Det finns en osäkerhet när det gäller medel för strategiska forskningsområden (SFO) år 2022, då SFO:erna inte nämns i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen. I forskningspropositionen 2016 aviserades om en utvärdering av SFO:erna inom fem år, vilket skulle innebära under 2021.

I bilaga 2 *Tidplan för uttag av preliminära bakgrundsdata till budget år 2021* anges hur mätning av parametrar i resursfördelningsmodellen tas fram.

Förutom fördelning av budgetramar till fakulteter och Lärarhögskolan, tillkommer fördelning av medel till särskilda satsningar. Fakulteterna bör reservera medel/beakta finansiering för doktorander i sin budget där behov finns för en ökad satsning.

3.7. Budgetförutsättningar för universitetsgemensamma funktioner

En princip vid budgetering av universitetsgemensamma funktioner har varit att dess relativa andel av universitetets samlade resurser inte bör öka. Enligt den årliga statistiken från Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har Umeå universitet år 2019 den fjärde lägsta andelen indirekta kostnader av samtliga undersökta lärosäten (22,6 procent). Lägst andel har Karolinska institutet, följt av Lunds universitet och Luleå tekniska högskola. Inför år 2022 finns en osäkerhet över exakt hur stor universitetets budgetram från regeringen kommer att vara, samt därmed också hur stor andel de universitetsgemensamma kostnaderna ska utgöra.

Den modell som Umeå universitet har när det gäller dimensionering av universitetsgemensamma funktioner och dess kostnader, innebär svårigheter vid förändrade behov och utveckling av t.ex. nya universitetsgemensamma IT-system eller vid genomförande av nya uppdrag från regeringen, m.fl. I syfte att bättre kunna hantera förändringar och utveckling av universitetsgemensam verksamhet samt att kunna nå en ökad effektivitet, har utvecklingsarbetet med att skapa en sammanhållen IT-process där hantering och prioritering av nödvändiga och önskade IT-satsningar samordnas, fortsatt inför budgetåret 2022.

Ytterligare ett utvecklingsarbete som bedrivs är att undersöka om det finns alternativa fördelningsmodeller för gemensamma kostnader som leder till att fördelningen blir mer *tydlig*, *transparent* och *förutsägbar* för samtliga organisatoriska nivåer. Utvecklingsarbetet bedrivs i projektform och presenteras mer under punkt 3.4.7 *Universitetsgemensamma kostnader*.

3.7.1 Underlag till budget från universitetsgemensamma funktioner

I budgetprocessen ingår bland annat att dimensionera universitetsgemensamma funktioner och dess kostnader samt prioritera bland verksamhetens behov av ytterligare medel. Ansvariga för universitetsgemensamma funktioner inkommer därför årligen med underlag till budget enligt vad som anges i bilaga 3. *Mall för underlag till budget*.

UMEÅ UNIVERSITET

Bilaga 1. Länkhänvisning

1. [Vision för Umeå universitet](#)
2. [Värdegrund](#)
3. [Verksamhetsplan 2020–2022 Umeå universitet](#)
4. [Anvisningar för verksamhetsplanering 2020-2022 och budget år 2020](#)
5. [Reviderade anvisningar för verksamhetsplanering 2020-2022](#)
6. [Budget 2021 Umeå universitet, inkl. ekonomisk plan 2022–2023, samt rektors detaljbeslut i budget 2021](#)

UMEÅ UNIVERSITET

Bilaga 2. Tidplan för uttag av bakgrundsdata till budget år 2022

Typ av uttag	Datum för uttag	Källa för uttag	Kommentar
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Använda externa medel inom forskning/utbildning på forskarnivå per fakultet år 2020	2021-03-01	Raindance	Används som grund i den mekanistiska modellen vid fördelning av forskningsanslag. Utgår ifrån ett genomsnitt av åren 2018–2020 och viktas enligt det nationella fördelningssystemet.
Andel citerings- och publiceringspoäng per fakultet 2016–2019	2021-03-31	Vetenskapsrådet (Web of science)	Används som grund i den mekanistiska modellen vid fördelning av forskningsanslag.
Rektors detaljbudget			
Antal deltagare i forskarhandledningskurser, per fakultet år 2020	2021-03-01	Uppgift erhålls från UPL	Används som grund vid fördelning av kostnad för forskarhandledningskurser. Utgår ifrån ett genomsnitt av åren 2018–2020.
Antal anställda, aktiva forskarstuderande resp. amanuenser 2020 samt antal 785-abonnemang 2020	2021-03-01		Används som grund för fördelning av kostnad för fast telefoni. Sedan införandet har antalet abonnemang avsett år 2017. Avstämning om uppdatering av uppgifter avseende Medicinsk fakultet sker mellan kanslichef Med fak och Planeringsenheten.
Kostnadsbas för beräkning av fast universitetsgemensam procentsats. Kostnader resp. JA-/D-märkta projekt som omfattas av medfinansiering av gemensamma kostnader år 2020*)	2021-03-01	Raindance, kontraktsdatabasen	Används som delunderlag vid beräkning av fasta procentsats resp. medfinansiering för universitetsgemensam nivå (utgår ifrån ett genomsnitt av åren 2019–2020).
Antal kurstillfällen per fakultet och Lärarhögskolan år 2021 samt antal helårsstudenter år 2020	2021-03-31		Används som underlag till fördelning av VHS/NyA-avgiften (enligt prognos). Utgår ifrån summan av VT 2021 och HT 2021.
Övrigt			
Samtliga interna priser är beslutade inför nästkommande år	2021-09-25		Behandlas i Prissättningsrådet och beslutas av universitetsdirektör.
Bas för beräkning av utrymme för universitetsgemensamma funktioner år 2022	2021-04-30		Bakgrundsdata utgörs av budgeterade anslag för forskning och grundutbildning år 2022, samt utfall av intäkter externa medel föregående år. Används för att kunna beräkna årligt utrymme för universitetsgemensamma funktioners budgetram.

*) Med reservation för att vad som anges under punkt 3.4.7 *Universitetsgemensamma kostnader* inte kommer att genomföras.

UMEÅ UNIVERSITET

Bilaga 3. Mall för underlag till budget

Den 15 mars 2021 är senaste dag för Universitetsbiblioteket, Universitetsförvaltningen, Övrigt universitetsgemensamt och Internrevisionen att lämna in sina underlag till budget.

Rapporteringen ska svara på punkterna nedan och ske i valfri form till planering@umu.se.

Undantag från rapportering enligt nedan görs för ordförande för IT-rådet som uppdras att sammanställa och lämna underlag enligt särskild ordning.

Till Fastighetschef uppdras att inför dialog den 18 mars:

- Redovisa förslag till budget för universitetsgemensamma investeringar år 2022 uppdelad på avskrivningar och nya åtaganden i prioritetsordning, efter samråd med fakulteterna.

Investeringarna avser i huvudsak ombyggnationer och medel till inredning/utrustning, dessutom finansieras universitetets skadeförsäkring av dessa medel.

Prioritetsordningen ska vara indelad i följande tre nivåer: *Högsta prioritet*, *Prioritet angelägen* respektive *Prioritet kan vänta*, samt definierade genom redovisning av vilka typer av åtgärder som ingår i respektive nivå.

- Redovisa förslag till hyresbudget för år 2022 samt hyreskalkyl för 2023–2024.
- Redovisa eventuella behov av ytterligare medel för arbetet med arbetsmiljö (projekt 700320005).

Till ansvariga för universitetsgemensamma funktioner (Universitetsförvaltning, Universitetsbiblioteket, Övrigt universitetsgemensamt) uppdras att inför ledningsråd den 18 mars:

- Redovisa eventuella behov av ytterligare medel för utveckling av sin verksamhet samt prioritera dessa utifrån följande tre nivåer: *Högsta prioritet*, *Prioritet angelägen* respektive *Prioritet kan vänta*. Samtliga behov ska beskrivas utifrån orsak till behov, konsekvensanalys över vad som inträffar ifall behov inte tillgodoses, möjliga alternativa finansieringsformer eller alternativ omfattning av satsningen, samt effektiviseringsvinster/nytta genom att behov tillgodoses. Ange också om behoven är av permanent eller tillfällig karaktär.
- Redovisa områden/verksamheter/etc. som kan nedprioriteras och därmed möjliggöra att tillgängliga medel omfördelas, samt vilka områden som kan effektiviseras.

Till enhetschef för Universitetsservice uppdras att:

- Utifrån beslutad modell för beräkning av lokalvårdspris föreslå beräknat lokalvårdspris för år 2022, samt kommentera i en analys vilka eventuella konsekvenser föreslaget pris skulle innebära.

UMEÅ UNIVERSITET

Till enhetschef för Ekonomienheten uppdras att:

- Sammanställa och inkomma med underlag för beräkning av nivå för lönekostnadspåslag (LKP) för år 2022, samt kommentera i en analys vilka eventuella konsekvenser föreslagen nivå skulle innebära.

Till Internrevisionschef uppdras att:

- Inkomma med underlag avseende utfall år 2020, myndighetskapital per 2020-12-31, prognos för år 2021 samt prognos för år 2022 inkl. kommentarer, d.v.s. som underlag inför samråd om budgetram för Internrevisionen år 2022.

Till Personalchef uppdras att inför dialog den 19 mars:

- Inkomma med underlag avseende utfall år 2020, myndighetskapital per 201231, samt prognos för år 2021 för respektive projekt avseende personalsociala kostnader (orgnr 7003).
- Redovisa förslag på ev. förändringar samt budget för respektive projekt avseende personalsociala kostnader.